

עזרי הזמרת י-ה

פרפראות וחידושים על פרשת השבוע
מפניני ר' עוזי צמח הי"ו

פרשת קדושים - תשפ"ד - גיליון 97

מדור הגימטריות

* דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני יי' אליהם: (י"ט ב')
וכתב בעל הטורים, עדת בני ישראל. וסמך ליה קדושים שדבר שבקדושה צריך עשרה דהיינו עדה.

והנה המילים בפסוק: דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו, עולה בגימטריא 2972, [כולל התיבות].

וכן המילים: ומכאן - מלמד שכל דבר שבקדושה צריך שיהיו עשרה - והם מהוים עדה, עולה בגימטריא 2972, [כולל התיבות].

* לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאליהם אני יי': (י"ט י"ד)

והביא התורה תמימה, ולפני עור וגו' - אמר רב יהודה אמר רב, כל המלוה מעות שלא בעדים עובר משום ולפני עור לא תתן מכשול, [ב"מ עה].

והנה המילים בפסוק: ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאליהם, עולה בגימטריא 2446.

וכן המילים: וזה - כל המלוה ללא עדים - עובר על לפני עור לא תתן מכשל, עולה בגימטריא 2446, [כולל התיבות].

* את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך: (י"ט י"ט)

וביאר הרמב"ן, והטעם בכלאים כי השם ברא המינים בעולם בכל בעלי הנפשות בצמחים ובבעלי נפש התנועה ונתן בהם כח התולדה שיתקיימו המינים בהם לעד כל זמן שירצה הוא יתברך בקיום העולם וצוה בכחם שיציאו למיניהם ולא ישתנו לעד לעולם.

וכ"כ רבנו בחיי, ע"ד הפשט: טעם איסור הכלאים מפני שכל הדברים הנבראים בארץ בין חי בין צומח יש לו כח ומזל למעלה, וכל אחד ואחד נברא למינו, כי כן יסד המלך יתעלה במעשה בראשית שיהיה כל אחד ואחד למינו, ומי שהוא מרביע או מרכיב שני מינין הרי הוא משנה ומכחיש מעשה בראשית שכתוב שם "למינהו".

ונראה לרמזו כן במילים לא תרביע כלאים, זהו ראשי תיבות.

לא תהיה רביעת בהמה ממין אחד למין אחר - כך יצר יי' עולמו.

פרפראות וחידושים

* איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני יהוה אליהם: (י"ט ג')

וכתב רש"י, ואת שבתתי תשמרו. סמך שמירת שבת למורא אב, לומר אף על פי שהזהרתיך על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת, אל תשמע לו, וכן בשאר כל המצות.

ונראה לרמזו כן במילים ואת שבתתי תשמרו, זהו ראשי תיבות.

תכבדהו - תעשה רצונו - ואם יאמר תחלל שבת אל תשמע - וכן בכל שאר מצוות.

* לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת וכו': (י"ט י"ד)
וכתב רש"י, ולפני עור לא תתן מכשול. לפני הסומא בדבר לא תתן עצה שאינה הוגנת לו, אל תאמר מכור שדך וקח לך חמור, ואתה עוקף עליו ונוטלה הימנו (שם י"ד).

ונראה לרמזו כן במילה מכשל, זהו ראשי תיבות.

מיעץ לחבירו שלא כהוגן.

* כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: (כ' ט')

וביאר רש"י, אביו ואמו קלל. לרבות לאחר מיתה (שם פרק ט, ג. סנהדרין פה): דמיו בו. זו סקילה וכו'.

ונראה לרמזו כן במילים אביו ואמו קלל, זהו ראשי תיבות.

והמקלל את אביו ואמו בחייהם - לרבות קללם לאחר מיתה - ובסקילה ייהרג.

* לא תקם ולא תטר וגו' ואהבת לרעך כמוך אני יי': (י"ט י"ח)
ומבאר התורה תמימה, אני ה' - מה טעם ואהבת לרעך כמוך - אני ה', אני ה' בראתי לכבודי, לפיכך אם עושה מעשה צדק ויושר אתה אוהבו ואם לאו אי אתה אוהבו [אדר"ן פ' ט"ז].

ונראה לרמזו כן במילים ואהבת לרעך, זהו ראשי תיבות.

תקבל עליך לאהוב רעך כמוך - אני ה' בראתי ולכבודי.

* את חקתי וגו' ובגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך: (י"ט י"ט)
וכתב הרמב"ן אבל הענין כך הוא שאמר הכתוב "ובגד כלאים שעטנז" לומר שכל בגד הנעשה מחוט שהוא שוע וטווי ושזור לא נלבש אותו כלאים שהוא ערובים ובמשנה תורה (דברים כב יא) הוסיף לבאר שלא נלבש שוע טווי ונוז מצמר ופשתיים שיהיו "יחדו".

ונראה לרמזו כן במילים שעטנז לא יעלה, זהו ראשי תיבות.

אלו שוע טווי נוז המעורבים זה לזה - לא יעלו עליך עולמית.

סיפור שבועי

אל תפנו אֶל הָאֱלִילִים [חלק א']

מעשה פלא נורא התרחש עם הרה"צ ר' דניאל פריש זצ"ל בעמח"ס פירוש מתוק מדבש על הזהר הק' שהביא לקידוש שמו של הקב"ה לעיני עמי הארץ. היה זה כאשר ייסוריו מדלקת הפרקים גברו מאוד, ובעצת כ"ק אדמו"ר מטאש יצא לדרוש ברופאים בתקווה להעלות ארוכה למדווי. את ראשית דרכו עשה אל לונדון הבירה, בה ישב באותו זמן רופא בעל שם עולמי, מהר מאוד נוכח שאין לו לרופא האנגלי להציע כל חדש, והוא החל אורז את חפציו. בעודו מתכנן את המשך דרכו, השיג אותו מכתב של אחד מאנשיו המספר בהתרגשות אודות רופא מסתורי, המתגורר בעיירה נידחת לא הרחק 'ממענילא' בירת הפיליפינים, ובידו תרופה למחלה חשוכת המרפא, היה בו במכתב זה משום לעג לרש, אחר שידם של הרופאים המהוללים קצרה מלהושיע, אמנם היהודי התעקש ולאחר שדבריו נבדקו ביסודיות, התחוויר כי יש בהם ממש, קיים מספר לא מבוטל של חולים שנסעו למענילא, כשהם רתוקים למיטתם וחזרו בריאים. אחר התייעצות עם ידידו גדולי ישראל, שם רבינו פעמים למענילא מלווה בבנו החשוב ובעל הייסורים רבי צבי אריה. יחד עם התקווה החדשה מילא ליבו חשש, מי יודע מה טיבם של הרופאים המסתורים בפיליפינים?

אחר התמקמות בבית האכסניא שהוכנה על ידי עסקן מקומי, החל רבינו לברר אודות מיקומה של העיירה הנידחת המדוברת, התברר כי היא שוכנת במרחק ארבע שעות נסיעה ממענילא הבירה, בלב סביבה נחשלת ותמהונית, שילידיה בקושי ראו מכונית. ההגעה אל הרופא כרוכה אפוא בתלאות לא מועטות, אך אם כבר הגיע עד לכאן לא יסוג עכשיו. כעבור שעת נסיעה מבית המלון שבבירה, החלו להיעלם בהדרגה בנייניו הגבוהים של הכרך, ועמק כפרי ישן ועזוב הלך ונפרש לכל מלוא העין, אלפי בתים מטים לנפול מקורים באלומות קש צהובים מיושן וטובלים בשפע פסולת אנושית, כעבור ארבע שעות הגיע בבת אחת כביש האספלט אל קיצו, ושביל חצץ שופע מהמורות תפס את מקומו. רבינו ירד מהרכב, והחל מדדה בקושי כשהוא נתמך בידי בנו בואכה הכפר הקטן שבמורד.

ישישים מזוקנים וחובשי טורבנים הביטו עליהם בפליאה מפתחי הבקתות, נחילי ילדים לבושי סחבות נהרו לעברם מהחצרות, והציעו סלי נצרים למכירה תמורת גרושים, קשה היה למצוא את הדרך בהמולה הכפרית. בשיחה טלפונית שקיים ר' צבי אריה מהמקום עם איש הקשר שלהם, נמסר להם כי ביתו של הרופא צריך להימצא לקראת סוף הרחוב הראשי, מאחורי חנות קטנה לממכר מטאטאים, לביל אנשים נראה ממתין על פתח הבית המדובר, נראה כי שמעו של הרופא המסתורי עשה לו כנפיים גם לארצות אמריקה ואירופה, התור נע במהירות, עד מהרה הגיע תורו של רבינו. בפנים החדר לא היה כל ציוד רפואי לא מיטה חשמלית ולא כל אמצעי טכנולוגי, זקן שחום עור קידם את פניו בחיך גדול, והזמינו לשבת על הכיסא.

עד מהרה החלו זרועותיו השריריות לעסות את כתפיו של רבינו, וכעבור רגעים הודיע בהמהום עמום כי הטיפול נגמר. רבינו מצא עצמו בחוץ עם כאביו הישנים, כשאליהם נוסף כעת גם כאב העיסוי, השעות החולפות לא הביאו עימן כל שינוי לטובה, ורבינו העלה את מסקנתו בעקבות הביקור על הכתב, השי"ת יחוס וירחם עלינו שנזכה לתקן המוטל עלינו כאן, ונמצא רופא אמיתי בעזרת הרופא חולי עמו ישראל שיהיה שליח מן השמים. העסקן הרפואי שפיקד על המסע, לא נבהל מכישלון הטיפול, פיליפינים מלאה ברופאים בעלי כוחות מיוחדים שמסוגלים להעלות מזור כמעט לכל מחלה, אם הרופא הראשון התגלה כלא יעיל יבוא הרופא השני ויחיש בעזרת ה' את הישועה המקווה, לא זה הזמן להרים ידיים. בימים הקרובים נדד רבינו מרופא לרופא בסביבה הכפרית התימהונית כשבליבו הולך ומתפתח חשש כבד שהדברים אינם פשוטים כלל, נראה כי עסק לו עם רופאי אליל, שלמעשהם הפלאיים אין כל הסבר הגיוני, ומי כמו רבינו יודע מה משמעותה של רפואה באמצעות כוחות הטומאה רח"ל.

הרופא הבא טען כי הינו מרפא באמצעות לקיחת דם שיהיה כך, רבינו הפשיל את שרוולו בהמתינו לדקירת המחט, אך המחט לא הגיעה, חוץ מלהצמיד פיסת צמר גפן לזרוע המושטת לא עשה הרופא דבר, אך כשהוסרה פיסת הצמר הגפן היא הייתה מלאה דם, שערו של רבינו סמר כיצד נלקח הדם? ולמרות האות והמופת, לא הצליח גם טיפול זה לשכך את הכאבים.

הוחלט לפנות לעוד רופא אחד אם יעזור מה טוב, ולא, ישובו ארצה. אותות ומופתים נקשרו בשמו של הרופא הנוכחי, חולי דלקות פרקים רבים שהגיעו למרפאתו כשהם מובלים על כסא גלגלים שבו כעבור זמן להודות לו צועדים על רגליהם ובריאים כאחד האדם, מיטב עסקני הרפואה נמנו וגמרו אודותיו, כי אתמחי גברא ואתמחי קמיע. כבר בכניסה אל הבית החל ליבו של רבינו להלום מפחד, הילת המסתורין שריחפה בחלל לא מצאה חן בעיניו כלל, מי יודע אם לא נקלע למאורה של כישוף? אדם בעל פנים מלומדות יצא מחדרו של הרופא, ורבינו ניגש אליו בבקשו לדלות מפיו פרטים אודות שיטת הטיפול, עיניו של האישי נדלקו..... המשך שבוע הבא [מאי שבת]

פינת ההלכה

אמירה לנכרי [כ"ז]

שאלה. האם מותר בשבת לומר לנכרי להפעיל את המזגן על קור בימי הקיץ, או על חום בימי החורף?

תשובה. מזגן אינו פועל על"ג גוף חימום, וע"כ לא שייך בו מלאכת הבערה מצד פעולת המזגן, וכל הנידון לאסור בו הוא רק מצד האם הפעלת חשמל חשיב מלאכה מדאו' או לא, לדעות דחשיב מלאכה מדאו' וכפי דעת החזו"א (או"ח סי' נ' ס"ק ט') וכן הגרי"ש אלישיב (אורחות שבת ח"ג פכ"ו הע' א') ובשו"ת שבט הלוי (ח"ח סי' מ"ז וח"ט סי' קס"ג) דבהולדת זרם חשמל איכא איסור בונה, א"כ יש לאסור לומר לנכרי להפעיל מזגן מצד הפעלת החשמל, שהרי יש איסור אמירה לנכרי במלאכה דאו'.

אולם לדעות שאין מלאכה מדאו' בהפעלת חשמל הגרש"ז אורבך (שו"ת מנחת שלמה ח"א סי' י"א) וכן החזו"ע ובשו"ת מנחת יצחק (ח"ג סי' כ"ג), וכן פסק בספר שש"כ פרק י"ג סעיף ל"ט, א"כ מצד הפעלת החשמל אין איסור מלאכה מדאו' וכל האיסור הוא מדרבנן, ממילא לומר לנכרי להדליק את המזגן הוי שבות דשבות, שהרי אמירה לנכרי זהו שבות אחת והדלקת החשמל זהו שבות שניה, ובמקום מצוה או צורך גדול או צער או חולי מותר לומר לנכרי להפעיל את המזגן. ויש עוד להרחיב מתי חשיב דבר מצוה או צורך ואכמ"ל.

[מאי שבת]

העלון מוקדש

לעילוי נשמת

נורית בת מרים ע"ה

* יוסף מאיר בן גאולה ויקי	* לברכה והצלחה:	* יוסף בן חנה
* יוסף חיים בן דבורה	* נורית בת רומיה	* שרה בת אילה
* מאיר בן שושנה	* אילה בת שרה	* יהודית בת שרה
* אביאל אברהם בן מזל	* פינחס אליהו בן דינה	
	* לזיווג הגון:	* רפאל בן שרה
		* נתנאל בן מרים